

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīmadrāmāyanē vālmīkīyē

॥ śrī saṅkṣēpa sundarakāṇḍam ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrī saṅksēpa sundarakāṇḍam ॥

tatō rāvaṇanītāyāḥ sītāyāḥ śatrukarśanaḥ |

iyēṣa padamanvēṣṭum cāraṇācaritē pathi || 1.1 ||

yathā rāghavanirmuktaḥ śaraḥ śvasanavikramaḥ |
gacchēttadvadgamiṣyāmi laṅkāṁ rāvaṇapālitām || 2 ||

praviṣya nagarīṁ laṅkāṁ kapirājahitaṅkaraḥ |
cakrē’tha pādaṁ savyaṁ ca śatrūṇāṁ sa tu mūrdhani || 3 ||

dṛṣṭamantaḥpuram sarvam dṛṣṭā rāvaṇayoṣitah |
na sītā dṛsyatē sādhvī vṛthā jātō mama śramaḥ || 4 ||

praviśanniṣpatamścāpi prapatannutpatannapi |
sarvamapyavakāśam sa vicacāra mahākapiḥ || 5 ||

aśōkavanikā cēyaṁ dṛsyatē yā mahādrumā |
imāmabhigamiṣyāmi na hīyaṁ vicitā mayā || 6 ||

aśōkavanikāyāṁ tu tasyāṁ vānarapuṅgavaḥ |
tatō malinasamvītām rākṣasībhīḥ samāvṛtām || 7 ||

upavāsakṛśām dīnām niḥsvasantīm punaḥ punaḥ |
dadarśa śuklapakṣādau candrarēkhāmivā’malām || 8 ||

tām samīkṣya viśālākṣīmadhikām malinām kṛśām |
tarkayāmāsa sītēti kāraṇairupapādibhīḥ || 9 ||

asyā dēvyā manastasmin tasya cāsyāṁ pratiṣṭhitam |
tēnēyaṁ sa ca dharmātmā muhūrtamapi jīvati || 10 ||

ēvaṁ sītāṁ tadā dṛṣṭvā hṛṣṭaḥ pavanasaṁbhavaḥ |
jagāma manasā rāmaṁ praśaśāmsa ca tam̄ prabhum || 11 ||

rājā daśarathō nāma rathakuñjaravājimān |
tasya putraḥ priyō jyēṣṭhastārādhipanibhānanaḥ || 12 ||

rāmō nāma viśeṣajñāḥ śrēṣṭhaḥ sarvadhanuṣmatām |
tasya satyābhīsandhasya vrddhasya vacanāt pituḥ |
sabhaṁryaḥ saha ca bhrātrā vīraḥ pravrājito vanam || 13 ||

tatastvamarṣāpahṛtā jānakī rāvaṇēna tu |
sa mārgamāṇastām dēvīm rāmaḥ sītāmaninditām |
āsasāda vanē mitram sugrīvaṁ nāma vānaram || 14 ||

sugrīvēṇāpi sandiṣṭā harayaḥ kāmarūpiṇāḥ |
dikṣu sarvāsu tām dēvīm vicinvanti sahasraśaḥ || 15 ||

tasyā hētōrvīśālākṣyāḥ sāgaraṁ vēgavān plutaḥ |
yathā rūpām yathā varṇām yathā lakṣmīm ca niścitām |
aśrauṣam rāghavasyāham sēyamāsāditā mayā || 16 ||

jānakī cāpi tacchrutvā vismayam paramam gatā |
sā dadarśa kapiṁ tatra praśritam̄ priyavādinam || 17 ||

tāmabravīnmahātējā hanūmān mārutātmajāḥ |
aham̄ rāmasya sandēśāt dēvi dūtastavāgataḥ || 18 ||

vaidēhi kuśalī rāmastvāṁ ca kauśalamabравīt |
lakṣmaṇaśca mahātējā bhartustē'nucaraḥ priyah || 19 ||

sā tayōḥ kuśalam dēvī niśamya narasiṁhayōḥ |
prītiṣamṛhṛṣṭasarvāṅgī hanumantam athābravīt || 20 ||

kalyāṇī bata gāthēyam laukikī pratibhāti mē |
ēti jīvantamānandō naram varṣaśatādapi || 21 ||

bhūya ēva mahātējā hanumān mārutātmajah |
abравīt praśritam vākyam sītāpratyayakāraṇāt || 22 ||

rāmanāmāṅkitam cēdaṁ paśya dēvyāṅgulīyakam |
pratyayārtham tavānītam tēna dattam mahātmanā || 23 ||

gr̥hītvā prēkṣamāṇā sā bhartuh karavibhūṣaṇam |
bhartāramiva samprāptam jānakī muditā'bhavat || 24 ||

tatō vastragataṁ muktvā divyam cūḍāmaṇīṁ śubham |
pradēyō rāghavāyēti sītā hanumatē dadau || 25 ||

tatastu hanumān vīrō babhañja pramadāvanam |
dāsō'ham kōsalēndrasya rāmasyākliṣṭakarmaṇah || 26 ||

na rāvaṇasahasram mē yuddhē pratibalaṁ bhavēt |
ardayitvā purīm laṅkāmabhivādyā ca maithilīm |
samṛddhārthō gamiṣyāmi miṣatām sarvarakṣasām || 27 ||

vēṣṭayanti sma lāṅgūlam jīrṇaiḥ kārpāsakaiḥ paṭaiḥ |
tailēna pariṣicyātha tē'gnīm tatrāvapātayan || 28 ||

dīpyamānē tatastasya lāṅgūlāgrē hanūmataḥ |
rākṣasyastā virūpākṣyah śaṁsurdēvyāstadarapiyam || 29 ||

maṅgalābhīmukhī tasya sā tadāśīnmahākapēḥ |
upatasthē viśālākṣī prayatā havyavāhanam || 30 ||

yadyasti patiśuśrūṣā yadyasti caritam tapaḥ |
yadi vāstyēkapatnītvam śītō bhava hanūmataḥ || 31 ||

hanūmatā vēgavatā vānarēṇa mahātmanā |
laṅkāpuram pradagdham tadrudrēṇa tripuram yathā || 32 ||

ēvamāśvāsyā vaidēhīm hanūmān mārutātmajaḥ |
gamanāya matiṁ kṛtvā vaidēhīmabhyavādayat || 33 ||

tataḥ sa kapiśārdūlaḥ svāmisandarśanōtsukaḥ |
ārurōha giriśrēṣṭhamariṣṭamarimardanaḥ || 34 ||

nipapāta mahēndrasya śikharē pādapākulē |
drṣṭā sītēti vikrāntaḥ samkṣepēṇa nyavēdayat || 35 ||

prītimantastataḥ sarvē vāyuputrapurassarāḥ |
mahēndrāgram parityajya pupluvuḥ plavagarṣabhāḥ || 36 ||

nipēturharirājasya samīpē rāghavasya ca |
hanumāṁśca mahābāhuḥ praṇamya śīrasā tataḥ |
niyatāmakṣatāṁ dēvīm rāghavāya nyavēdayat || 37 ||

tau jātāśvāsau rājaputrau viditvā
taccābhijñānam rāghavāya pradāya |

dēvyā cākhyātaṁ sarvamēvānupūrvyāt
vācā samṝpūrṇaṁ vāyuputraḥ śaśamṣa || 38 ||

vasiṣṭhō vāmadēvaśca jābāliratha kāśyapaḥ |
kātyāyanaḥ suyajñāśca gautamō vijayastathā || 39 ||

abhyaśiñcan naravyāghram prasannēna sugandhinā |
salilēna sahasrākṣaṁ vasavō vāsavam yathā || 40 ||

āyuṣyamārōgyakaram yaśasyaṁ
saubhrātrkam buddhikaram śubham ca |
śrōtavyamētanniyamēna sadbhīḥ
ākhyānamōjaskaram ṛddhikāmaih || 41 ||

|| iti śrī saṅkṣēpa sundarakāṇḍam samāptam ||